

Fylkesmannen
i Oslo og Akershus

I henhold til adresseliste

Miljøvernnavdelingen

Besøksadresse: Tordenskioldsgate 12,
Oslo
Postadresse: c/o Fylkesmannen i Østfold,
Postboks 325, 1502 MOSS
Telefon 22 00 35 00
fmoapostmottak@fylkesmannen.no
www.fmoa.no
Organisasjonsnummer NO 974 761 319

Deres ref.:
Deres dato:
Vår ref.: 2018/20187-1 M-NA
Saksbehandler: Tone Mejlgaard
Direktetelefon: 22 00 36 61

Dato: 14.11.2018

Høring av forslag til endring av verneforskrifter for to landskapsvernområder og fire friluftslivsområder i Oslo kommune

Fylkesmannen i Oslo og Akershus sender på høring forslag om endring av verneforskrifter for to landskapsvernområder og fire friluftslivsområder i Oslo kommune.

Forslaget innebærer mindre endring av verneforskriftene for Blankvann og Maridalen landskapsvernområder når det gjelder bestemmelser om terrengtransport i forbindelse med skogsdrift.

Samtidig foreslås flere endringer i verneforskriftene for de fire friluftslivsområdene Spinneren, Hauktjern, Godbekken og Skjennungsåsen. Endringene går ut på å tilpasse bestemmelsene til det som per i dag legges til grunn ved opprettelse nye verneområder i Oslomarka når det gjelder gjennomføring og tilrettelegging av friluftslivs- og idrettsaktiviteter.

Eventuelle uttalelser sendes skriftlig til Fylkesmannen i Oslo og Akershus, c/o Fylkesmannen i Østfold, Postboks 325, 1502 Moss eller fmoapostmottak@fylkesmannen.no innen 20. januar 2019.

På oppdrag fra Klima- og miljødepartementet og Miljødirektoratet sender Fylkesmannen i Oslo og Akershus ut på samlet høring forslag om endring av verneforskrifter for følgende eksisterende verneområder:

- Maridalen landskapsvernområde, Oslo kommune
- Blankvann landskapsvernområde med plantelivsfredningsområde, Oslo kommune
- Spinneren friluftslivsområde, Oslo kommune
- Hauktjern friluftslivsområde, Oslo kommune
- Godbekken friluftslivsområde, Oslo kommune
- Skjennungsåsen friluftslivsområde, Oslo kommune

Forslag til endring av verneforskrifter for Blankvann og Maridalen landskapsvernområder

Bakgrunn

Blankvann landskapsvernområde med plantelivsfredningsområde ble vernet ved kgl.res. 14. juni 2002. Formålet med landskapsvernområdet er å *bevare et vakkert skog- og kulturlandskap med*

instruktiv geologi, interessant vannsystem, spesielle naturlige vegetasjonstyper, urterike enger og en artsrik flora med sjeldne og plantegeografisk interessante arter.

Maridalen landskapsvernområde ble vernet ved kgl.res. 31. august 2001. Formålet med vernet er å bevare det vakre og egenartede natur- og kulturlandskapet i Maridalen som en helhet, med særpreg fra tidligere tiders jordbrukslandskap, og med de biologiske, geologiske og kulturhistoriske elementer som bidrar til å gi området dets verdifulle karakter.

Fylkesmannen fikk i brev av 23.3.2018 oppdrag fra Miljødirektoratet om å gjennomføre en høring av forslag til endringer i verneforskriftene for Blankvann og Maridalen landskapsvernområder. Bakgrunnen for dette var at det i erstatningsoppgjøret for landskapsvernområdene ble reist spørsmål om mindre endring av vernebestemmelsene som omhandler terrengtransport i forbindelse med skogsdrift. Utgangspunktet var et ønske om større grad av harmonisering med bestemmelsene i forskrift om skogbehandling og skogsdrift for skogsområder i Oslo (markaforskriften). Slik endring i verneforskriftene ble akseptert av Miljødirektoratet per brev av 5.12.2012.

Forslag til endring i verneforskriftene

I den eksisterende verneforskriften for Blankvann landskapsvernområde er det i § 3 nr. 4 femte strekpunkt tatt inn en formulering som lyder: "*Ved skogsdrift skal terrengskader i størst mulig grad unngås. Hogst og framkjøring skal fortrinnsvis skje på frosset og snødekket mark*". En tilsvarende bestemmelse er tatt inn i gjeldende forskrift for Maridalen landskapsvernområde punkt IV nr. 3 sjette strekpunkt. Denne lyder: "*Ved skogsdrift skal terrengskader unngås. Hogst og framkjøring bør fortrinnsvis skje på frosset og snødekt mark*".

I tråd med oppdraget fra Miljødirektoratet, foreslås de to ovennevnte bestemmelsene endret til: "*Ved skogsdrift bør terrengskader i størst mulig grad unngås. Hogst og kjøring skal fortrinnsvis skje på frosset og snødekt mark. Eventuelle terrengskader skal utbedres så snart det er mulig etter at skogsdrift er avsluttet*".

Forslag til revidert verneforskrift legges ut på Fylkesmannens nettside www.fmoa.no under høringer. Gjeldende verneforskrifter kan i sin helhet leses her:

Forskrift om vern av Maridalen landskapsvernområde:

<https://lovdata.no/forskrift/2001-08-31-978>

Forskrift om vern av Blankvann landskapsvernområde med plantefredningsområde:

<https://lovdata.no/forskrift/2002-06-14-550>

Forslag til endring av verneforskrifter for Spinneren, Hauktjern, Godbekken og Skjennungsåsen friluftslivsområder

Bakgrunn

De fire friluftslivsområdene Spinneren, Hauktjern, Godbekken og Skjennungsåsen ble vernet ved kgl.res. 4. oktober 2013 med hjemmel i markaloven § 11. Formålet med vernet er generelt å bevare de naturopplevelsverdier som gjør at områdene har særskilte kvaliteter for friluftslivet og å bevare mye brukte friluftsområder uten større inngrep og tilrettelegginger, jf. verneforskriftenes §1. Oslo kommune er forvaltningsmyndighet for områdene.

Da Klima- og miljødepartementet i mars 2015 sluttbehandlet forslag om vern av ni naturreservater i Osloområdet, ble det gjort særlige tilpassinger i verneforskriftene med utgangspunkt i Markas omfattende bruk og unike verdi for friluftsliv, naturopplevelse og idrett.

Bakgrunnen for dette var en omfattende og grundig debatt mellom departementet, idretts- og friluftslivsorganisasjonene og miljøorganisasjonene, og en erkjennelse av at det måtte tas spesielt hensyn til disse interessene i Osloområdet. I forskriftene som ble vedtatt av Kongen i statsråd er det derfor satt færre restriksjoner for tilrettelegging og gjennomføring av organisert friluftsliv og idrettsaktiviteter enn det som er vanlig for naturreservater vernet etter naturmangfoldloven.

Disse verneforskriftene er senere lagt til grunn som mal ved opprettelse av nye naturreservater i Marka. Tilsvarende ble gjort da det femte friluftslivsområdet, Kopperhaugene og Vindernhøgda, ble vernet i desember 2016. Dette medfører at de fire første friluftslivsområdene har andre og noe strengere vernebestemmelser for gjennomføring og tilrettelegging av friluftsliv og idrettsaktiviteter enn en rekke nyere vernet naturreservater og friluftslivsområde. Fylkesmannen har derfor fått i oppdrag fra Klima- og miljødepartementet å sende på høring forslag til endring av verneforskriftene for de fire friluftslivsområdene, slik at disse kan tilpasses de nye verneområdene i Marka. Dette innebærer i hovedtrekk å sikre og synliggjøre at eksisterende aktivitet og tilrettelegging innen idrett og friluftsliv i all hovedsak kan videreføres som i dag, uten å måtte søke forvaltningsmyndigheten om tillatelse.

Forslag til endring av verneforskriftene

Endringene som foreslås går frem av oversikten under.

§ 1. (Formål), ny setning i andre ledd:

Det skal samtidig tas hensyn til bruk av friluftslivsområdet til idretts- og friluftslivsformål som ikke forringer verneverdiene nevnt i § 1 første ledd.

§ 4. (Generelle unntak fra vernebestemmelsene), nye punkt i kursiv

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- *Begrenset utvidelse av eksisterende stier og skiløyper som ikke forringer verneverdiene angitt i verneformålet, jf. § 3 første ledd.*
- *Orienteringsløp og turorientering, forutsatt at det er gjennomført årlig kontakt på fylkesnivå i henhold til pkt. 2.2. i «Avtale om retningslinjer for o-idrettens forhold til naturmiljø og rettighetshavere» av 3. desember 1989, samt at øvrige relevante punkter i avtalen følges.*
- *Utplassering av kjentmannsposter, dersom det ikke forringer verneverdiene angitt i verneformålet og postplasseringen er avklart med forvaltningsmyndigheten i forkant.*
- *Terrengløp på eksisterende stier, eller utenfor sti dersom det ikke forringer verneverdiene angitt i verneformålet, jf. § 3 første ledd.*
- *Skirenn.*
- *Gjennomføring av andre arrangementer som ikke forringer verneverdiene angitt i verneformålet, jf. § 3 første ledd.*

§ 4. (Generelle unntak fra vernebestemmelsene), tilføring av tekst (kursiv)

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

- *Preparering av eksisterende skiløyper eller løypetraseer som er tillatt etter andre bestemmelser i forskriften.*

§ 7. (Tillatelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

Bruk av området til sykkelritt og større idrettsarrangementer som ikke strider mot verneformålet endres til:

- *Bruk av området til sykkelritt.*

Anleggelse av nye stier og løyper, og til omlegging av eksisterende stier og løyper
endres til:

- *Anleggelse av nye stier og løyper, og til utbedring, oppgradering og omlegging av eksisterende stier og løyper*

Forslag til reviderte verneforskrifter legges ut på Fylkesmannens nettside www.fmoa.no under høringer. Gjeldende verneforskrifter kan i sin helhet leses her:

Forskrift om vern av Spinneren friluftslivsområde: <https://lovdata.no/forskrift/2013-10-04-1176>

Forskrift om vern av Hauktjern friluftslivsområde: <https://lovdata.no/forskrift/2013-10-04-1175>

Forskrift om vern av Godbekken friluftslivsområde: <https://lovdata.no/forskrift/2013-10-04-1174>

Forskrift om vern av Skjenningsåsen friluftslivsområde: <https://lovdata.no/forskrift/2013-10-04-1173>

Nærmere om de foreslåtte endringene

De foreslåtte endringene innebærer bl.a. at en rekke aktiviteter og tiltak kan gjennomføres uten søknad. Tolkning av verneforskriftens bestemmelser må nødvendigvis gjøres med utgangspunkt i formålet med vernet, jf. verneforskriftenes § 1, og en forutsetning for all aktivitet og tilrettelegging er at dette ikke vesentlig kan endre områdets verdi som friluftslivsområde, jf. forskriftenes § 3, første ledd. I dette ligger blant annet at områdenes preg av å være urørte, naturlige, uten støy og annerledes enn omgivelsene ikke skal endres. Når en aktivitet eller et tiltak ikke er søknadspliktig, beror det på den ansvarlige/tiltakshaver å gjøre en vurdering av hvorvidt dette kan forringe verneverdiene. Fylkesmannen vil derfor ved tvilstilfelle eller usikkerhet, anmode om at det for denne type tiltak/aktiviteter tas kontakt med forvaltningsmyndigheten før gjennomføring.

Videre saksgang

Med bakgrunn i innkomne merknader og opplysninger under høringen, vurderer Fylkesmannen behovet for å justere de foreslåtte endringene. Når det gjelder landskapsvernområdene, oversender Fylkesmannen deretter saken videre til Miljødirektoratet. Direktoratet vil så vurdere endringene på bakgrunn av gjennomført høring. Fylkesmannens endelige forslag til endringer i verneforskriftene for de fire friluftslivsområdene sendes til Klima- og miljødepartementet.

Merknader til høringen

Høringsdokumentene vil bli lagt ut på Fylkesmannens nettside www.fmoa.no under høringer. Fristen for å avgi uttalelse til de foreslåtte forskriftsendringene er 20. januar 2019. Uttalelser sendes skriftlig til: Fylkesmannen i Oslo og Akershus, c/o Fylkesmannen i Østfold, Postboks 325, 1502 Moss eller fmoapostmottak@fylkesmannen.no.

Dette brev sendes til berørte grunneiere og andre aktuelle høringsinstanser. Adresselisten legges ut på Fylkesmannens hjemmeside. Vi ber om å bli kontaktet ved feil eller mangler i listen. Høringsforslaget vil bli kunngjort i aktuelle aviser og på Fylkesmannens hjemmeside.

Med hilsen

Pernille Botzet
faggruppekoordinator

Tone Mejlgaard
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg (legges ut Fylkesmannens nettside www.fmoa.no under høringer):

- Forslag til endring av forskrift om vern av Maridalen landskapsvernområde, Oslo kommune
- Forslag til endring av forskrift om vern av Blankvann landskapsvernområde med plantelivsfredningsområde, Oslo kommune
- Forslag til endring av forskrift om vern av Spinneren friluftslivsområde, Oslo kommune
- Forslag til endring av forskrift om vern av Hauktjern friluftslivsområde, Oslo kommune
- Forslag til endring av forskrift om vern av Godbekken friluftslivsområde, Oslo kommune
- Forslag til endring av forskrift om vern av Skjennungsåsen friluftslivsområde, Oslo kommune

